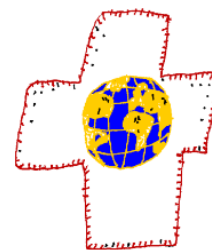


Hvad lærte Jesus Matthæus om tilgivelse? (2. del)



«Lær dem at holde alt det, jeg har befaleet jer!» Matthæus 28,16-20

Fokus på tilgivelse og frelse i kirken samt vor bekendelse. Vi skal se også nærmere på hvad Lille Katekismus lærer os om skriftemålet, ritualer samt det private skriftemål. **Bibeltimen holdt som samtale. Noterne nedenfor er opsamling fra undervisning og samtale i Martinskirken.**

Synden

Hvad den er, hvor den sidder og hvordan den agerer.

- ”Synd er enhver overtrædelse af Guds bud.”
- Arvesynd, original synd eller person-synd i hjerte og person: Matt 7,11; 15,19; Joh 3,6; Rom 5,12; Ef 2,3; Sl 51,7; Jer 17,9.
- Gerningssynd, hvad vi gør forkert i tanker, ord og handlinger. Jak 3,14;
- Passiv synd (undladelsessynd Jak 4,17)

Hvordan vi ser og indser vi den.

- Ethvert menneske mærker i sin samvittighed, at det handler forkert (Rom 2,17).
- Men mennesket undertrykker også denne erkendelse (Rom 1,18). Derfor behøver vi Guds ord for at erkende vor synd (Rom 3,19-20).
 - * Synden mod vor næste (4.-10. bud) erkender vi nogenlunde, fordi vi ser skaden umiddelbart.
 - * Synden overfor Gud (1.-3. bud) erkender vi enten slet ikke eller meget dårligt. Derfor må en kristen hele livet øve sig i de 10 bud, både for at erkende synden og søge tilgivelse, men også for at være bevidst om, at han/hun skylder Gud ære og lydighed og sin næste ære, kærlighed og hjælp.

Skammen

Hvad den er og hvordan den virker,

- Oprindelig fandtes ingen skam (1 Mos 2,25).
- Skammen kom med overtrædelsen.
 - Skam overfor mennesker (1 Mos 3,7)
 - og Gud (1 Mos 3,8).
 - Skam skyldes andres vurdering og dom (1 Mos 45,5)
- Skam har en positiv funktion, når den bremser os i at gentage synden.

Skylden

Hvad den er, og hvad den fører med sig.

- Skyldfølelse er falsk, hvis føler en skyld, man ikke har.
- Skyldfølelse er sand, hvis man føler en skyld, som man har.
- Man kan være skyldig uden at føle det. Da har man brug for at høre om skylden.
- Skyld fører til dom og straf.
 - Matt 25,46; 2 Thess 1,9; 1 Thess 4,6;
 - ”Syndens løn er døden” (Rom 6,23. NB: i samme sætning nævnes frelsen fra skyld:
 - ”Guds nådegave er evigt liv i Jesus Kristus, vor Herre.”)

Syndernes forladelse

Gives os af Gud på grund af den korsfæstede Jesus og gennem Ordet ved Ordets tjenere.

Hvad tilgivelsen gør ved synden

- Tilgivelsen lægger synden på en anden, nemlig Jesus Kristus.
Matt 1,21; 20,28; Joh 1,29; Sl 103,3.10.12; Mika 7,18-19;

Hvad tilgivelsen gør ved skammen

- Når synden er tilgivet, dæmpes skammen. Mennesket kan bære på den en tid, og det kan være en hjælp til ikke at leve i den synd, der blev tilgivet. Jesus Kristus udholdt skammen. *Hebr 12,1-3*
- I det sociale liv med vore medmennesker, kan skammen følge os hele livet, fordi samfundet ikke kender til tilgivelse.
- I den kristne menighed befrier tilgivelsen os for skammen.
Åb 3,18; Ef 4,32; Kol 3,13.
- ”Jeg skammer mig ikke ved evangeliet” (Rom 1,16). Det er skammeligt at tilbede korsfæstet forbyrder. Men fordi Jesus var skyldfri og døde i vort sted ”skammer vi os ikke”

Hvad tilgivelsen gør ved straffen

- Tilgivelsen ophæver straffen for den skyldige, fordi en anden påtog sig straffen.
Es 53,5.12; 1 Pet 3,18; 2 Kor 5,21; 1 Joh 2,1-2; Rom 8,1.

NØGLEMAGTEN i funktion

Matt 16,19 og Matt 18,18 og Joh 20,23

UDFORDRINGER

1. Den, der skrifter, bekender sine synder:

- Synd er noget personligt, skammen gør det svært.
- Hvorfor nævne det?
- For Gud? For mennesker?

2. ”Skriftfaderen”, der hører bekendelsen og på Guds vegne tilgiver

- Hvordan tør han stille op? Hvilket mandat har han? På hvis vegne lytter han, og på hvis vegne tilgiver han?
Joh 20,19-23: Jesus er til stede; giver fred; giver Helligånden; sender apostlene og deres efterfølgere med nøglemagten. De har opgaven fra Herren selv.
- Hjælp og vejledning til den, der bekender sin synd.
2 Tim 4,2; 1 Pet 5,1-3; ApG 20,20.28
- Hvad med tavshedspligten? Den er absolut.

Det ”private” skriftemål

sådan som man skal lære den enkelte kristne at skrifte.



Hvad er skriftemålet?

Skriftemålet omfatter to dele.

- * For det første, at man bekender synderne;
- * for det andet, at man modtager absolutionen eller tilgivelsen fra skriftefaderen som fra Gud selv og ikke tvivler på den, men fast tror, at synderne dermed er tilgivet for Gud i Himmelen.

Hvilke synder skal man da skrifte?

Over for Gud skal man påtage sig skyld for alle synder, også dem, vi ikke kender, således som vi gør i Fadervor. Men **over for skriftefaderen** skal vi kun bekende de synder, som vi ved af og føler i hjertet.

Hvad er det for nogle?

Betragt i lyset af de ti bud, hvad du er, om du er fader, moder, søn, datter, husfader, husmoder eller tjenende - om du har været ulydig, utro, doven, vred, fræk, stridbar, om du har gjort ondt ved ord eller gerning, om du har stjålet, været forsømmelig eller skødesløs eller gjort fortræd.

Giv mig en kort vejledning til at skrifte!

Således skal du sige til skriftefaderen: »Jeg beder dig om, at du vil høre mit skriftemål og for Guds skyld tilsige mig syndsforladelsen.« »Sig frem!« »Jeg stakkels synder bekender mig for Gud skyldig i alle synder. Særlig bekender jeg for dig, at jeg er karl eller pige o.s.v., men desværre ikke tjener mit herskab med troskab; for her og der har jeg ikke gjort, hvad de påbød mig, jeg har gjort dem vrede og fået dem til at bande, jeg har været forsømmelig og ladet skade ske. Jeg har også været usømmelig i ord og gerninger, har yppet kiv med de andre i min stilling, jeg har knurret og bandet mod min husmoder o.s.v. Alt dette gør mig ondt, og jeg beder om Guds tilgivelse; jeg vil forbedre mig.«

En husfader eller husmoder kan sige som så:

»Særlig bekender jeg for dig, at jeg ikke trofast har opdraget mine børn, husfolk og min hustru til Guds ære. Jeg har bandet, givet et dårligt eksempel med usømmelige ord og gerninger, voldt min nabo skade og talt ondt om ham, jeg har solgt for dyrt, givet forfalskede og ikke fuldvægtige varer« - og hvad mere han har gjort mod Guds bud og den stilling, han er i, o.s.v.

Men om nogen ikke skulle finde sig tynget af sådanne eller større synder, skal han ikke være bekymret eller søge efter andre synder, ikke heller opdigte nogle og derved gøre en pinebænk ud af skriftemålet, men du skal fortælle en eller to, som du ved af. Altså: »Særligt bekender jeg at jeg en gang har bandet og ligeså en gang været hensynsløs i mine ord, en gang forsømt at ... o.s.v.« Og lad det så være nok. Men ved du slet ikke

af nogen synd (det er dog næppe muligt), så nævn heller ikke noget særligt, men modtag tilgivelsen på det almindelige skriftemål, som du aflægger for Gud over for skriftefaderen.

Så skal skriftefaderen sige:

»Gud være dig nådig og styrke din tro. Amen.« Sig så: »**Tror du også, at min tilgivelse er Guds tilgivelse?**« »Ja.« Derpå skal han sige: »Det skal ske dig, som du troede. Og på vor Herres Jesu Kristi befaling tilgiver jeg dig dine synder i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen! Gå bort med fred.«

Men den, som har store samvittigheds kvaler eller er bedrøvet og anfægtet, vil en skriftefader nok vide at **trøste med flere bibelord og opmuntre ham til troen**. Dette skal kun være en sædvanlig måde at skrifte på.

Det ”offentlige” skriftemål Syndsbekendelse og tilgivelse LSB 2006 ver3

P: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Matt 28,19

M: Amen

P: Elskede i HERREN. Lad os træde frem og af hjertet bekende vore synder for Gud, vor Fader, idet vi beder ham om at tilgive os. Hebr 10,22

P: Vor hjælp kommer fra Herren.

M: Himlens og jordens skaber Salme 124

P: Jeg sagde: Jeg vil bekende mine overtrædelser for Herren.

M: Og du tilgav mig min syndeskyld! Salme 32,5

Stilhed til at overveje Guds ord. Knælende eller stående.

P: Lad os bekende vore synder for Gud, vor Fader!

Kære Herre Gud! Jeg er et fattigt syndigt menneske, / og har mange gange krænket dig / med tanker, ord og gerninger / og er uden undskyldning. // Men jeg tror på din énbårne Søn, Jesus Kristus, / som har lidt døden for at frelse mig, / og beder dig, / at du for hans skyld / vil tilgive mig alle mine synder. // Og giv mig din Helligånd, at jeg kan tro syndsforladelsens ord. / Giv mig vilje og ønske til at flygte fra al synd / og lade din hellige og frelsende vilje råde i alle ting. / Herre, forbarm dig over mig! Amen.

P: Gud, den Almægtige, har i sin barmhjertighed givet sin Søn til at dø for jer, og for hans skyld tilgiver han jer alle jeres synder. Som en kaldet og ordineret Kristi tjener og med den magt og myndighed, han har givet, tilgiver jeg jer alle jeres synder i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen. *Joh 20,19-23*

Deltagere træder frem og knæler og modtager tilgivelse gives med håndspåleggelse

P: Dine synder tilgives dig!

Han, som har begyndt sin gode gerning i jer i dåben, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi dag. Det gør han ved evangeliet! Amen. *Fil 1,6*

Fra vores bekendelsesskrifter, Den augsburgske Bekendelse

Artikel 11: Om skriftemålet:

Om skriftemålet lærer de, at **det private skriftemål med afløsning¹ bør bevares i menighederne**, skønt opregning af alle forseelser i skriftemålet ikke er nødvendig. Det er nemlig umuligt, i henhold til salmen: »Hvo mærker selv, at han fejler?»², Salme 19,13.

Artikel 12: Om boden:

Om boden lærer de, at **faldne kan opnå syndernes forladelse til enhver tid**, når de omvender sig, og at kirken bør give sådanne, der gør bod, afløsning. Men boden består i egentlig forstand af disse to dele:

1) den ene er angeren eller den skræk, der er indjaget samvittigheden, når synden er erkendt;

2) den anden er troen, som skabes af evangeliet eller afløsningen, og som tror, at synderne forlades for Kristi skyld, trøster samvittigheden og befrier den fra skrækken.

Dernæst bør følge gode gerninger som bodens frugter.

De fordømmer gendøberne, der nægter, at en gang retfærdiggjorte kan miste Helligånden;

[de fordømmer] ligeledes dem, der hævder, at nogle mennesker allerede i dette liv opnår en sådan fuldkommenhed, at de slet ikke kan synde.

Også Novatianerne³ fordømmes, som ikke ville give afløsning til faldne, når de

efter dåben ville gøre bod.

Også de forkastes, som ikke lærer, at syndernes forladelse opnås ved troen, men befaler, at vi fortjener nåden ved de gerninger, vi bør gøre som modydelse for synderne⁴.

Artikel 24: ... Mennesker påmindes også om sakramentets værdighed og rette brug, og om hvor megen **trøst det bringer ængstede samvittigheder**, for at de skal lære at tro på Gud og at vente og søge alt godt fra Gud. Denne dyrkelse er Gud til behag, en sådan brug af sakramentet styrker fromheden over for Gud.

Artikel 25: Skriftemålet er ikke afskaffet i vore menigheder. Herrens legeme plejer nemlig ikke at rækkes til andre end dem, der forud er udspurgt og har fået afløsning.

Og folket belæres på det omhyggeligste om troen på afløsningen, hvorom der før disse tider herskede dyb tavshed;

Mennesker belæres om at sætte afløsningen meget højt, for den er Guds stemme og forkyndes på Guds befaling.

Nøglemagten prises og der mindes om, hvor megen **trøst afløsningen bringer forskrækkede samvittigheder**,

og at Gud fordrer tro, så vi tror afløsningen, som om det var Guds egen røst, der lød fra himlen, og at den tro virkelig får og modtager syndernes forladelse.

Tidligere fremhævedes »de satisfactoriske gerninger« helt umådeholdent⁵; troen og Kristi fortjeneste og troens retfærdighed fandt derimod ingen omtale.

¹ Afløsning eller absolution: tilsigelse af syndernes forladelse efter skriftemål.

² Opregning af alle begåede synder forlangtes i Den Romersk Katolske Kirke siden Laterankonciliet 1215.

³ Novatianerne (efter Novatian, præst i Rom) fra midten af det 3. århundrede nægtede frafaldne genoptagelse i kirken

⁴ Vendt mod læren om »de satisfactoriske gerninger« som en del af bodens sakramente, dvs. mod reformatorenes romersk sindede modstandere.

⁵ Ifølge romersk lære bestod boden af tre dele: anger, skriftemål og satisfactoriske gerninger, hvormed den bodgørende efter afløsningen skulle yde noget til gengæld for de begåede synder.